

Algemeen	
Onderwerp	Reactienota Regionale Energie Strategie NHZ
Verspreiden	Ja
Contactpersoon	Simon Miske
Eenheid	Sturing
E-mail	s.miske@regiogv.nl
Kenmerk	20.0007120
Datum	18 november 2020

Voorstel

1. Kennis te nemen van de reactienota RES NHZ en deze te betrekken bij de verdere uitwerking van de RES 1.0.
2. De reactienota ter behandeling, en met positief advies, voorleggen aan de colleges van de regiogemeenten.

Kernboodschap

Na het publiceren van de concept-RES NHZ (april 2020) konden betrokkenen en volksvertegenwoordigers reageren op de concept-RES: er was een digitale consultatie voor betrokkenen en via het democratisch proces kon de volksvertegenwoordiging wensen en bedenkingen meegeven aan hun bestuurders. In de reactienota is antwoord gegeven op de binnengekomen reactie en wensen & bedenkingen. Tevens is aangegeven wat de wijzigingen zijn die worden verwerkt in de RES 1.0. De reactienota Regionale Energie Strategie Noord-Holland Zuid wordt vastgesteld in de colleges en ter kennisname gestuurd naar de raden.

Aanleiding

Voor de totstandkoming van de concept-RES Noord-Holland Zuid is er door de betrokken overheden (provincie, waterschappen en gemeenten) intensief samengewerkt met belanghebbenden, maatschappelijke organisaties, inwoners, ondernemers en volksvertegenwoordigers. De concept-RES Noord-Holland Zuid is het resultaat van vele onderzoeken, gesprekken en bijeenkomsten. In de zes deelregio's hebben gemeenten, provincie, waterschappen en netbeheerder samen met inwoners, ondernemers, energievoerders, maatschappelijke organisaties op het gebied van natuur, milieu en land- en tuinbouw gekeken naar waar grootschalig wind- en zonne-energie opgewekt zou kunnen worden. In de energieregio zijn 70 lokale bijeenkomsten gehouden waaraan meer dan 1.500 mensen hebben deelgenomen. De uitkomsten van deze bijeenkomsten zijn vertaald in de concept-RES NHZ.

Na het publiceren van de concept-RES NHZ (april 2020) konden betrokkenen en volksvertegenwoordigers reageren op de concept-RES: er was een digitale consultatie voor betrokkenen en via het democratisch proces kon de volksvertegenwoordiging wensen en bedenkingen meegeven aan hun bestuurders.

Op 21 april 2020 hebben de colleges in de regio Gooi en Vechtstreek de concept-RES vastgesteld /ingestemd met de concept-RES en deze aangeboden aan de gemeenteraad voor het uiten van wensen en bedenkingen. In de maanden juni en juli is de concept RES NHZ in de raden van onze regio behandeld.

De uitkomsten van de digitale consultatie en de wensen en bedenkingen zijn samengebracht in de reactienota 'Op weg naar RES 1.0'. Deze leiden tot:

- Tekstuele veranderingen voor de RES 1.0 ten opzichte van de concept RES, zoals het toevoegen van onderwerpen of aanvullingen en verbetering van bestaande teksten.
- Veranderingen op de kaart met zoekgebieden.
- Onderzoeksvragen (thematafels)

De colleges van gemeenten, Gedeputeerde Staten en de dagelijks besturen van de waterschappen nemen kennis van deze reactienota. Daarna worden de aanpassingen verwerkt, op weg naar de RES 1.0. Volgens de bestaande planning wordt de RES 1.0 in mei/juni 2021 voor besluitvorming voorgelegd aan gemeenteraden, Provinciale Staten en de algemeen besturen van de waterschappen.

Reactienota

De betrokkenheid bij de RES is groot. Er zijn 122 reacties ontvangen op de concept-RES. De Natuur en Milieu Federatie heeft kaarten ingebracht waarin zij kenbaar maken waar zij mogelijkheden zien voor het opwekken van zonne- en windenergie, Staatsbosbeheer heeft de mogelijkheden en onmogelijkheden van grootschalige opwek met zon- en windenergie op hun grondgebied aangegeven en LTO heeft een aanbod gedaan vanuit de agrariërs. Daarnaast hebben alle gemeenteraden, de Provinciale Staten en de algemeen besturen van de waterschappen wensen en bedenkingen meegegeven op de concept-RES.

Deze reactienota voor Noord-Holland Zuid bestaat uit vier hoofdonderdelen. In hoofdstuk 2 is een samenvatting van de reacties en wensen en bedenkingen gegeven. Hoofdstuk 3 bevat een samenvatting van de wijzigingen die verwerkt worden in de RES 1.0. De wensen en bedenkingen en de reacties daarop zijn opgenomen in hoofdstuk 4.

Doel

Instemming met en afstemming binnen de regio over de lokale besluitvorming over de reactienota RES NHZ zodat de wijzigingen kunnen worden opgenomen in de RES 1.0..

Argumenten

Kennis te nemen van de reactienota RES NHZ en deze te betrekken bij de verdere uitwerking van de RES 1.0.

In de reactienota worden, aan de hand van reacties van organisaties en wensen & bedenkingen van raden, wijzigingen voorgesteld in de RES NHZ voor o.a. de regio Gooi en Vechtstreek. Door te besluiten de uitkomsten van de reactienota mee te nemen in de RES 1.0 zullen de voorgestelde wijzigingen ook worden doorgevoerd.

De wijzigingen zoekgebieden op basis van wensen en bedenkingen en reacties in de regio Gooi en Vechtstreek zijn:

- De zoekgebieden Gooimeer en Aetsveldsepolder, afslag 33 A27 en Stichtsebrug komen in de RES 1.0 te vervallen.
- Het gebied gelegen tussen het wegdek en de geluidswal, langs de A27, ter hoogte van de wijk Blaricummermeent wordt als extra zoekgebied voor zon toegevoegd aan de RES 1.0.
- Het initiatief van de Vereniging Naarderwoonbos wordt als te concretiseren zoekgebied opgenomen in het plan van aanpak om te komen tot de RES 1.0. De verwachting is dat het daarmee een plek krijgt in de RES 1.0.
- De wens 'geen zoekgebieden voor zonne- en windenergie in gebieden in of grenzend aan beschermde natuurgebieden' wordt overgenomen voor zover het om zoekgebieden in de gemeente Huizen gaat.

De reactienota ter behandeling, en met positief advies, voorleggen aan de colleges van de regiogemeenten.

Het besluit van het PFO Milieu en Duurzaamheid van dd. 4 december 2020 wordt samen met de reactienota RES NHZ naar de gemeenten gestuurd met het verzoek deze te agenderen op dinsdag 15 december a.s. Binnen de regio Gooi en Vechtstreek trekken we gezamenlijk op in het proces van de Regionale Energie Strategie Noord-Holland Zuid. Als formele deel RES-regio Gooi en Vechtstreek is onderlinge afstemming belangrijk en is eenduidige besluitvorming over de reactienota het streven.

Kanttekeningen

Verschillende partners in het BOEG (Bestuurlijk Overleg Energietransitie Gooi en Vechtstreek) hebben tijdens de vergadering van 23 september en 12 november jl. aangegeven het onwenselijk te vinden dat zoekgebieden door het de wensen & bedenkingen van de raden nu lijken te komen vervallen. Men is van mening dat door zoekgebieden te vroeg in het proces af te wijzen we als regio in de knel komen met onze klimaatambities. Zoekgebieden kunnen afvallen op basis van nader onderzoek maar niet op voorhand zonder afstemming met andere partners binnen de regio. Benadrukt wordt dat er sprake is van een gezamenlijke verantwoordelijkheid. Wethouders kunnen echter niet zomaar voorbij gaan aan de uitspraken van de raden.

Vanuit verschillende BOEG partners wordt een gezamenlijke brief verwacht gericht aan de gemeenteraden.

Financiën

Het besluit over de reactienota heeft geen financiële consequenties.

Het opstellen van de RES 1.0, inclusief de verwerking van de uitkomsten van de reactienota, vragen geen financiële bijdrage van de gemeente. Deze kosten worden gedekt uit het programmabudget, afkomstig uit een landelijke bijdrage en cofinanciering door de provincie NH. Daarnaast worden de kosten van het nader onderzoeken en concretiseren van de zoekgebieden grotendeels gedekt vanuit het programmabudget.

Vooruitkijkend naar de periode vanaf de RES 1.0 zijn extra uitvoeringslasten voor gemeenten te verwachten. Denk daarbij aan bijvoorbeeld participatie trajecten, borging in omgevingsbeleid, projectontwikkeling en vergunningverlening van de RES-projecten. De VNG doet een artikel 2-onderzoek¹ naar de 'extra uitvoeringslasten Klimaatakkoord', dit onderzoek wordt in december 2020 afgerond.

Uitvoering

Het besluit van het PFO Milieu en Duurzaamheid van dd. 4 december 2020 wordt samen met de reactienota RES NHZ naar de gemeenten gestuurd met het verzoek deze te agenderen op dinsdag 15 december a.s. Alle gemeenten, provincie en waterschappen binnen de RES regio agenderen het de reactienota op de zelfde dag (in ieder geval in de zelfde week). Op 16 december is de Reactienota publiekelijk en dus ook beschikbaar voor raadsleden en organisaties die een reactie hebben ingezonden.

Vanuit het programma RES wordt een persbericht verstuurd, na het openbaar worden van de reactienota door het eerste collegebesluit in de regio.

De website www.energieregionhz.nl, de nieuwsbrief van de energieregio NHZ en social media (LinkedIn en Twitter) zijn de centrale communicatiemiddelen van de RES. De reactienota wordt op de website worden gepubliceerd. Dit wordt via de nieuwsbrief en social media gedeeld. Daarnaast wordt een Q&A over de reactienota op de website gezet.

De reactienota wordt door middel van een raadsinformatiebrief (RIB) gedeeld met de gemeenteraad. De Regio stelt hiervoor een RIB op.

De reactienota wordt toegestuurd aan de stakeholders en de indieners van de reacties.

Geadviseerd wordt de gemeenteraden te informeren over de reactienota via lokale raadsinformatieavonden.

Doorkijk naar RES 1.0

De vaststelling van de reactienota is een tussenstap richting de RES 1.0. Naast de aanpassingen die in de reactienota zijn opgenomen, zullen nog meer aspecten van invloed zijn op de inhoud:

- De uitkomsten van de thematafels
- De concretisering van de zoekgebieden (nader onderzoek, participatie met belanghebbenden)
- De vertaling van de inzichten uit de zienswijze van Liander
- De doorrekening van PBL en het advies van NP RES obv de concept-RES (oplevering 1 februari 2021)

Thematafels

Voor onderwerpen waarover nog geen besluit kan worden genomen omdat nog niet alle kennis of informatie vergaard is, of waarvoor nog afstemming moet plaatsvinden, worden zogenaamde thematafels ingericht. In de aankomende maanden (oktober 2020 t/m januari 2021) worden de thematafels georganiseerd over de volgende onderwerpen:

1. Ontwikkelprincipes zonne- en windenergie
2. Energietransitie: kansen voor agrariërs

---

¹ <https://vng.nl/artikelen/onderzoek-naar-uitvoeringslasten-klimaatakkoord>

3. Ruimtelijke samenhang
4. RES in uitvoering (lokaal eigendom, stimulerend beleid)
5. Jongeren
6. Warmte uit water (warmte, TEO, TEA, TED)
7. Energie-infrastructuur
8. Innovaties (NHZ)

Tijdens deze thematafels worden onderwerpen inhoudelijk verder verkend, door verschillende betrokken partijen in het RES-proces. De uitkomsten hiervan worden verwerkt in de RES 1.0.

Concretisering zoekgebieden

De gemeenten zijn verantwoordelijk voor het nader onderzoeken en concretiseren van zoekgebieden voor zonne-energie en/of windenergie. Hierbij worden inwoners en andere belanghebbenden betrokken. Dit is maatwerk en de uitvoering en het niveau van participatie is daardoor verschillend. Voor de zoekgebieden in de regio Gooi en Vechtstreek is een Plan van Aanpak opgesteld, inclusief prioritering van de zoekgebieden. De uitvoering hiervan is gestart. Voor de concretisering van de generieke zoekgebieden 'Zon boven parkeerplaatsen' en 'zon langs snelwegen A1 en A27' zijn werkgroepen geformeerd. Voor 'zon op groet daken' is een regionale aanpak ontwikkeld. Voor een aantal zoekgebieden is al gestart met de concretisering, de uitkomsten hiervan worden verwerkt in de RES 1.0. Andere zoekgebieden vragen meer tijd om nader te onderzoeken en worden in de RES 2.0 concreter uitgewerkt. De concretisering van de zoekgebieden loopt door na de vaststelling van de RES 1.0.

Zienswijze Liander

Naast de ontvangen reacties, heeft Liander voor de deelregio's in Noord-Holland Zuid een aantal concrete aanbevelingen opgesteld om de systeemefficiëntie te vergroten. Het gaat onder meer om:

- Verdeel opwek zoveel mogelijk over beschikbare capaciteit van bestaande stations;
- Pas slimme oplossingen toe voor systeemefficiëntie;
- Kom tot een gezamenlijk uitvoeringsprogramma.

Hoe omgegaan kan worden met deze aanbevelingen, zal meegenomen worden in de nadere concretisering van de zoekgebieden.

Beoordeling door Nationaal Programma RES

Het Nationaal Programma RES (NP RES) maakt samen met het Planbureau voor de Leefomgeving (PBL) een doorrekening van het aanbod van de regio. Ook geeft het NP RES advies voor de verdere uitwerking naar de RES 1.0. Het beoordelingskader hiervoor bestaat uit vier onderdelen:

1. Kwantiteit (het bod van de regio, als bijdrage aan de landelijke opgave van 35 TWh)
2. Ruimtelijke inpassing
3. Maatschappelijk en bestuurlijk draagvlak
4. Systeem efficiëntie

De concept-RES is op 6 oktober voor doorrekening en advies aangeboden aan het NP RES en PBL. Daarbij is meegestuurd:

- de wensen en bedenkingen van volksvertegenwoordigers;
- de reacties van de deelnemers aan de bijeenkomsten.

Op deze wijze wordt recht gedaan aan een open en transparant proces. Het Nationaal Programma RES kan hiermee tot een afweging komen van het bestuurlijke en maatschappelijke draagvlak voor de concept-RES van Noord-Holland Zuid.

De analyse van het NP RES en PBL wordt uiterlijk 1 februari 2021 afgerond en kan leiden tot aanpassingen die worden verwerkt in de RES 1.0.

Participatie

De participatie ten behoeve van de RES is, net als ontwikkeling en uitvoering van de RES, een voortdurend proces. In de RES Noord-Holland Zuid zit participatie in het hart van het proces. Hierbij wordt zoveel mogelijk rekening gehouden met de bestuurlijke en inhoudelijke complexiteit van de energietransitie, de beperkte beschikbare tijd om tot de RES 1.0 te komen en de fases nadat de RES 1.0 is afgerond.

Doel van de participatie is om stap voor stap te bouwen aan draagvlak voor de RES door:

1. een gemeenschappelijk vertrekpunt te creëren door alle (on)mogelijkheden en belangen in beeld te brengen;
2. bij te dragen aan een zorgvuldige besluitvorming door gemeenten, provincie en de waterschappen;
3. stimuleren van lokaal eigendom in energieprojecten.

De reactienota draagt bij aan de eerste 2 punten. Het 3e punt is één van de kaders uit de startnotitie, hiervoor wordt onder andere een thematafel georganiseerd waarvan de uitkomsten worden opgenomen in de RES 1.0.

Zie voor verdere toelichting over participatie bijlage 2 van de reactienota.

Juridische aspecten

- De digitale consultatie is één van de participatie-onderdelen in het RES-proces. Hoewel er geen wettelijke verplichting bestaat om in een RES proces een participatietraject te volgen, is het wel wenselijk in het kader van het verdrag van Aarhus².
- De gevolgde werkwijze wensen en bedenkingen is vermeld in art. 169, vierde lid, Gemeentewet.

Bijlage(n)

Bijlage 1: Reactienota RES NHZ

---

² <https://wetten.overheid.nl/BWBV0001700/2005-03-29>